

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Høringsvar - endringer i tinglysningsforskriften som følge av elektronisk tinglysning

Vi viser til høringsbrev av 22. juni 2015 som gjelder endringer i tinglysningsforskriften som følge av elektronisk tinglysning. Forskriftsforslaget bygger på endringer i tinglysningsloven ved lov av 20. juni 2014 nr. 45 om elektronisk tinglysning. Endringsloven har ennå ikke trådt i kraft.

Når det gjelder loven har Toll- og avgiftsdirektoratet gitt sine merknader i brev av 24. september 2010 (vårt saknummer 10/59357).

Merknader til kapittel 9 om retting av feil i grunnboken eller tinglyste dokument

I rapporten om elektronisk tinglysning av 1. juni 2010 var det foreslått å ta inn et nytt andre avsnitt i tingl. § 18 for å kodifisere praksis om såkalt inkuriepåtegning, jf. rapportens pkt. 10.2. Inkuriepåtegning/retting benyttes i hovedsak der partene eller deres fullmektiger har gjort feil ved utfyllingen av dokumentet som tinglyses, slik som å sette feil brøkdel, eller feil eiendom (men med korrekt hjemmelshaver). Ved slik retting er det lagt til grunn av tinglysningsmyndighetene at det ikke er tale om en overføring av hjemmel som er avgiftspliktig, jf. Stortingets vedtak om dokumentavgift § 1 første avsnitt.

Direktoratet har i høringsuttalelse til loven presisert at feil ved avgiftsgrunnlaget bare i begrenset grad kan korrigeres etter dokumentavgiftsloven § 7 tredje ledd, og at feilskrift ikke åpner for refusjon etter dokumentavgiftsforskriften § 2-5.

Forslaget til lovfesting i tingl. § 18 ble likevel ikke fulgt opp av departementet i proposisjonen, da en fant det nødvendig med en nærmere utredning av praksisen med inkuriepåtegninger. Det ble også lagt til grunn at en slik regel best kunne gis i forskrift.

I høringsnotatet til forskriften finner arbeidsgruppen likevel ikke behov for å kodifisere reglene om inkuriepåtegning. Det er vist til at reglene om inkuriepåtegning er komplekse og i stor grad skjønnsmessige, men fanger opp de fleste feil som gjøres. Arbeidsgruppen peker også på at gjeldende praksis er innarbeidet hos Kartverket og profesjonelle brukere. Forskriftsfesting framstår etter høringsnotatet som vanskelig, da en ikke kan overskue alle typer problemstillinger som kan oppstå, samtidig som det framstår uoverkommelig å lage så klare og forutsigbare regler at det ikke vil bestå behov for rettsavklaringer.

Etter direktoratets syn er det i høringsnotatet bare vurdert forskriftsfesting av gjeldende praksis om inkuriepåtegninger. Departementet uttrykte likevel i proposisjonen at det framstod «vanskelig å kodifisere etablert praksis om inkuriepåtegning i en tilstrekkelig klar og entydig lovtekst», og forutsatte at det «bør vurderes om det skal etableres en rettingsadgang som ikke nødvendigvis er sammenfallende med etablert praksis om inkuriepåtegning», jf. prop. 53 L (2013-2014) s. 38. Etter vårt syn ville en alternativ avgrensning av regelen og en presisering av vilkårene gjøre en forskriftsfesting enklere.

Toll- og avgiftsdirektoratet viser i denne sammenheng særlig til at hjemmelen for inkuriepåtegninger og forholdet til tingl. § 18 framstår som uklar, jf. proposisjonens s. 36, der det uttales at «det kan synes uavklart om praksisen med inkuriepåtegninger kan utledes av tinglysningsloven § 18 eller om den mangler uttrykkelig lovhjemmel». Det er også i rettspraksis uttalt at det «i praksis vil ... være flytende overganger» mellom retting etter tingl. § 18 og inkuriepåtegning, jf. LB-2014-102747. En presisering og forskriftsfesting med utgangspunkt i tingl. § 18 ville etter vårt syn klargjøre regelverket, særlig for privatpersoner, og samtidig samordne hjemmelen for fritak for dokumentavgift ved vedtak om retting i dokumentavgiftsforskriften § 2-1.

Med hilsen

Sonja Finne
fung. underdirektør

Joakim Svebakken
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Kopi til Finansdepartementet
Kopi til:
Finansdepartementet